

ЗАТВЕРДЖУЮ

проректор з наукової роботи

Західноукраїнського

національного університету

Микола ДИВАК

2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент»

ВИТЯГ

із протоколу засідання фахового семінару кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету від 05 червня 2026 р., протокол № 20

ПРИСУТНІ: в. о. завідувача кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д-р екон. наук, професор **Руслан АВГУСТИН**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д-р екон. наук, професор **Алла ВАСІНА**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д-р екон. наук, професор **Тетяна ЖЕЛЮК**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д-р екон. наук, професор **Алла МЕЛЬНИК**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д-р екон. наук, професор **Михайло ШКІЛЬНЯК**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д-р екон. наук, професор

Петро МИКИТЮК; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д-р екон. наук, професор **Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, професор **Євген КАЧАН**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, доцент **Юрій БОГАЧ**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, доцент **Ірина ДЕМКІВ**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, доцент **Наталія КОТИС**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, доцент **Світлана КРАМАРЧУК**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д-р екон. наук, доцент **Наталія КРИВОКУЛЬСЬКА**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, доцент **Любов ЗАСТАВНЮК**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, доцент **Жанна КРИСЬКО**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, доцент **Лідія КРУП'ЯК**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д-р філософії, доцент **Юлія МИКИТЮК**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, доцент **Світлана ПРОХОРОВСЬКА**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. геогр. наук, доцент **Зоряна ПУШКАР**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, канд. екон. наук, **Ірина СМАЧИЛО**; в.о. директора Навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури, д-р екон. наук, професор, **Василь БРИЧ**; завідувач кафедри міжнародної економіки, д-р екон. наук, професор **Ірина ЗВАРИЧ**; професор кафедри економічної кібернетики та інформатики, д-р екон. наук, професор **Олена ПТАЩЕНКО**; заступник директора навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури, д-р екон. наук **Олена БОРИСЯК**; доцент кафедри енергетичних систем та бізнес-аналітики, канд. екон. наук, доцент **Олексій ЯРОЩУК**.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційної роботи Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент» щодо її рекомендації до захисту.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Ткач М.Є. доповів про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну, отримані теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист та їх апробацію.

2. Учасниками засідання кафедри до здобувача були поставлені 15 запитань, на які здобувач дав вичерпні відповіді. Зокрема:

Д-р екон. наук, професор Олена ПТАЩЕНКО:

1. Які основні особливості впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної власності?

Д-р екон. наук, доцент Наталія КРИВОКУЛЬСЬКА:

1. Які елементи системи енергетичного менеджменту функціонують на досліджуваному об'єкті та які додаткові заходи доцільно впровадити для підвищення енергоефективності?

2. Які суб'єкти залучені до функціонування системи енергетичного менеджменту та які їхні ключові функції?

Д-р екон. наук, професор Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ:

1. Якою є Ваша оцінка доцільності та наслідків переходу м. Чортків до концепції “місто без природного газу” з позиції енергетичного менеджменту?

Д-р екон. наук, професор Алла МЕЛЬНИК:

1. Які джерела енергії використовуються підприємствами комунальної власності для забезпечення їхньої виробничо-господарської діяльності?
2. На рис. 1 Ви показуєте дилему відносин в сфері енергоменеджменту. Якщо ми мінімізуємо споживання енергії, то чи не вирішимо проблему енергетичної інклюзії?

Д-р екон. наук, професор Ірина ЗВАРИЧ:

1. Аргументуйте детальніше запропонований Вами підбір коефіцієнтів для розрахунку інтегрального показника системи енергетичного менеджменту.

Д-р екон. наук Олена БОРИСЯК:

1. Якими Ви бачите перспективи розвитку та модернізації системи теплопостачання в умовах сучасних енергетичних викликів?

Д-р екон. наук, професор Михайло ШКІЛЬНЯК:

1. Яке місце в межах Вашого дослідження займає аналіз впливу конкуренції між підприємствами за доступ до енергоносіїв?
2. Чи містить наукова новизна Вашого дослідження результати, отримані вперше, та в чому полягає їхня сутність?

Д-р екон. наук, професор Алла ВАСІНА:

1. На які види підприємств комунальної власності орієнтовані Ваші пропозиції?

Д-р екон. наук, професор Тетяна ЖЕЛЮК:

1. Як має коригуватися енергетична інклюзія для забезпечення рівних прав усіх верств населення?

Д-р екон. наук, професор Петро МИКИТЮК:

1. Як заходи з мінімізації енергоспоживання сприяють підвищенню якості життя та зменшенню витрат населення на енергетичні послуги?

Канд. екон. наук, доцент Юрій БОГАЧ:

1. Які ризики можуть супроводжувати впровадження запропонованих Вами рекомендацій та яким чином їх можна мінімізувати?»

2. Як Ви оцінюєте готовність персоналу комунальних підприємств до реалізації запропонованих заходів та які компетентності потребують подальшого розвитку?

3. ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

Доктор економічних наук, професор, в.о. директора Навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури Західноукраїнського національного університету Василь БРИЧ (науковий керівник), зазначив що здобувачем Ткачем Миколою Євгеновичем повністю виконано освітньо-наукову програму за третім освітнім рівнем доктора філософії PhD зі спеціальності 073 «Менеджмент», про що свідчить академічна довідка аспірантури. Дисертація Ткача Миколи Євгеновича була подана на кафедру 02.06.2026 року.

У висновку наукового керівника було зазначено, що здобувач у дисертаційному дослідженні визначив концептуальні засади енергетичного менеджменту діяльності суб'єктів господарювання, узагальнив існуючі наукові підходи до трактування сутності енергетичного менеджменту та обґрунтував його місце в системі стратегічного управління підприємством. Наголосив, що ключовими напрямками розвитку енергетичного менеджменту є технічні й організаційні підходи, які ведуть до зменшення енергоспоживання, впровадження нових технологій та енергозбереження. Так, на рівні організацій, установ та підприємств енергоменеджмент є невід'ємним елементом загальної управлінської стратегії, що безпосередньо впливає на ефективність виробничих процесів та раціональне використання енергії. Впровадження цілісної системи енергетичного менеджменту у виробництво забезпечує контроль, моніторинг та постійне вдосконалення процесів енергоспоживання як основні важелі мінімізації витрат та передумови до підвищення конкурентоспроможності, що і актуалізує дане дослідження. Досліджено структуру системи енергетичного менеджменту та визначено її ключові складові: енергетичну політику, енергетичне планування,

систему моніторингу та контролю енергоспоживання, механізми аналізу результативності, інструменти мотивації персоналу та процедури прийняття управлінських рішень.

За висновками наукового керівника, практична значущість дослідження полягає у розробці прикладних інструментів для впровадження енергоменеджменту в загальну систему управління комунальних підприємств. Ключові результати роботи втілено у конкретні методики та рекомендації. Їх впровадження мінімізує вплив факторів невизначеності та підвищить адаптивність підприємств. Сформовані підходи є універсальним базисом для розгортання й модернізації систем енергетичного менеджменту, що критично важливо для зміцнення енергонезалежності комунального сектору в умовах воєнного стану.

Наукові положення, висновки і рекомендації дисертації мають високий ступінь наукової та практичної обґрунтованості, і є результатом глибокого наукового аналізу вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, нормативно-правових актів та статистичної інформації. Водночас, отримані автором результати апробовані й доведені до рівня конкретних методичних і практичних рекомендацій, які використані для вдосконалення управління комунальними підприємствами, що підтверджено відповідними довідками, та рекомендацій науково-прикладного характеру, які використані в лекційних курсах та практикумах дисциплін при читанні курсів «Енергетичний менеджмент», «Альтернативні та відновлювальні джерела енергії», «Економіка та організація енергетичного виробництва» в Західноукраїнському національному університеті.

Дисертаційна робота Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» є завершеним, самостійним дослідженням, яке містить нові результати, що мають наукове та прикладне значення. Основні положення дисертаційної роботи висвітлені в опублікованих працях автора. Внесок

дисертанта в колективно опубліковані праці конкретизовано у переліку публікацій.

Науковий керівник вважає, що представлена дисертація є оригінальною науковою працею, результативно вирішує актуальне наукове завдання впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності. Актуальність обраної теми, науковий доробок здобувача, обґрунтованість теоретичних положень, висновків і практичних рекомендацій, а також їх цінність для розвитку економічної науки і бізнес-діяльності підтверджують, що дисертація відповідає встановленим вимогам і може бути допущена до публічного захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

4. ВИСТУПИЛИ:

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Петро Петрович МИКИТЮК (рецензент), наголосив, що робота Ткача Миколи Євгеновича є актуальною, виконана на високому науковому рівні. Отримані результати дослідження та винесені на захист положення містять елементи наукової новизни та характеризуються прикладним значенням.

Також додав, що особливої ваги досліджувана проблематика набуває в умовах воєнних викликів та необхідності підвищення стійкості критичної інфраструктури територіальних громад. Впровадження систем енергетичного менеджменту дозволяє не лише оптимізувати споживання енергії, але й підвищити рівень енергетичної незалежності, покращити якість комунальних послуг та забезпечити більш ефективне використання бюджетних ресурсів.

Оцінюючи загалом позитивно дисертаційну роботу Ткача «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності», рецензент відзначив, що поряд із вагомими науковими результатами окремі положення роботи мають дискусійний характер і потребують додаткового обґрунтування під час публічного захисту.

1. Запропоноване автором введення до системи енергетичного менеджменту поняття «енергетична інклюзія» є науково обґрунтованим та актуальним. Водночас доцільним було б розширити дослідження аналізом міжнародного досвіду, зокрема навести приклади країн, які функціонують в умовах обмеженості енергетичних ресурсів, що дозволило б більш повно розкрити практичні аспекти реалізації принципів енергетичної інклюзії.

2. У роботі здійснено ґрунтовний аналіз системи показників діяльності підприємств теплокомуненерго. Водночас для підвищення наукової цінності дослідження доцільно було б систематизувати систему показників енергоефективності за галузями економіки, що дозволило б більш чітко визначити галузеву специфіку їх застосування та розширити можливості порівняльного аналізу.

3. У третьому розділі дисертаційної роботи, де автором запропоновано практичні рекомендації щодо впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності та обґрунтовано напрями підвищення енергоефективності, окремі положення потребують додаткового економічного обґрунтування.

Висловлені зауваження мають переважно рекомендаційний характер, спрямовані на подальший розвиток окремих положень дослідження та не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» є завершеним самостійним науковим дослідженням. За своїм змістом, рівнем виконання, науковою новизною та практичною цінністю дисертаційна робота відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та вимогам до дисертацій за спеціальністю 073 «Менеджмент» і може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді ЗУНУ на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету Олена Валеріївна ПТАЩЕНКО (рецензент), яка вказала, що представлена дисертація Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» є надзвичайно актуальною і своєчасною, оскільки дослідження зумовлено необхідністю розроблення науково обгрунтованих підходів і практичних рекомендацій щодо впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності з метою підвищення рівня їх енергоефективності, фінансової стійкості та якості надання комунальних послуг. Використання принципів енергетичного менеджменту дозволяє не лише зменшити енергетичні витрати, а й забезпечити раціональне використання ресурсів, підвищити рівень управлінської ефективності та створити передумови для сталого розвитку підприємств.

Особливої актуальності зазначена проблематика набуває в умовах інтеграції України до європейського економічного простору, імплементації положень міжнародного стандарту ISO 50001, реалізації державної політики у сфері енергоефективності та необхідності модернізації об'єктів комунальної інфраструктури. Впровадження систем енергетичного менеджменту розглядається як один із найбільш дієвих механізмів досягнення цілей енергозбереження та підвищення ефективності функціонування підприємств комунальної форми власності.

Зауваження до дисертаційної роботи на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності»:

1. У роботі достатньо ґрунтовно розкрито теоретичні аспекти функціонування систем енергетичного менеджменту, проте доцільним було б більш детально висвітлити особливості їх адаптації до умов діяльності підприємств різних галузей комунального сектору.

2. Автором проведено аналіз нормативно-правового забезпечення впровадження систем енергетичного менеджменту, однак окремі положення потребують глибшого зіставлення з європейськими практиками та вимогами міжнародних стандартів у сфері енергоефективності.

3. Практична цінність дослідження могла б бути посилена шляхом розширення кількості підприємств комунальної форми власності, на базі яких здійснювалася апробація розроблених рекомендацій.

Зазначені зауваження мають переважно рекомендаційний характер і не знижують наукової цінності дисертаційної роботи. Загалом дослідження є завершеною самостійною науковою працею, що містить науково обгрунтовані результати та практичні рекомендації щодо впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності.

Дисертаційна робота Ткача М. Є. на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» є завершеним самостійним науковим дослідженням. Вона містить нові науково обгрунтовані результати, що розв'язують важливе завдання у сфері менеджменту. Робота відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019)», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341)) та може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді ЗУНУ на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 – управління і адміністрування.

Доктор економічних наук, заступник директора навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури Західноукраїнського національного університету, Олена Володимирівна БОРИСЯК (рецензент), наголосила, що російська збройна агресія проти

України зумовила посилення уваги світової спільноти до безпекових питань. Особливе місце належить питанню енергетичної безпеки, що, у свою чергу, супроводжується удосконаленням системи енергетичного менеджменту підприємств, впровадження енергоефективних, енергозберігаючих та енергонезалежних технологій. До того ж в розрізі розбудови децентралізованих енергетичних мереж особливе місце належить впровадження інноваційних рішень у систему енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності. Зважаючи на це, дисертація Ткача Миколи Євгеновича на тему: «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» має наукову і практичну цінність.

До недоліків та зауважень дискусійного характеру слід віднести таке:

1. У Розділі 1 представлено теоретичні засади системи енергетичного менеджменту суб'єктів господарювання, виокремлено вплив якості життя, енергетичної інклюзії, використання відновлювальних джерел енергії на зміну системи енергетичного менеджменту на рівні підприємства. Вважаємо, що у розрізі переходу до розподіленої генерації енергії при розгляді категорії «енергетичний менеджмент» доцільно було б розглянути взаємозв'язок із такими категоріями як «енергоефективність», «енергозбереженням» та «енергонезалежність».

2. При розгляді особливостей організації системи енергетичного менеджменту підприємств комунальної форми власності доцільно було б виокремити сильні і слабкі сторони впровадження енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності за сферами діяльності.

3. При аналізі стану впровадження енергетичного менеджменту на підприємствах централізованої теплоенергетики доцільно було б виокремити такі ризики як військові, екологічні, цифрові, формування людського капіталу та заходи з їхнього попередження, щоб дозволило більш чіткіше ідентифікувати проблемні зони діяльності підприємств у забезпеченні тепловою енергією.

4. В умовах військових ризиків та зміни клімату особливе значення має застосування заходів з оптимізації використання енергетичних ресурсів,

диверсифікації відновлювальних джерел енергії, роботи об'єктів розподіленої генерації теплової енергії. Зважаючи на це, доцільно було б конкретизувати зміни та виклики у впровадженні системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності в таких умовах.

Слід зазначити, що вказані зауваження мають уточнюючий характер та не занижують позитивної оцінки дисертаційної роботи.

Враховуючи вищезазначене, це дає підстави рекомендувати дисертацію Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді ЗУНУ на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 – управління і адміністрування.

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри енергетичних систем та бізнес-аналітики Західноукраїнського національного університету Олексій Вікторович ЯРОЦУК (рецензент), зазначив, що енергетичний менеджмент розглянуто автором у контексті сталого розвитку, декарбонізації, Європейської зеленої угоди, енергетичної безпеки, цифровізації управління енергоресурсами, застосування стандарту ISO 50001:2020 та необхідності повоєнного відновлення критичної інфраструктури України. У роботі слушно наголошено, що в умовах обмеженості фінансових ресурсів місцевих громад важливим стає не лише залучення інвестицій, а й формування такої системи управління, яка забезпечує постійний моніторинг, оцінювання, пріоритизацію та коригування заходів з енергоефективності.

Наукову і практичну цінність у вирішенні зазначених питань має дисертація Ткача Миколи Євгеновича, у якій зосереджено увагу на теоретико-методологічних основах формування системи енергетичного менеджменту підприємств комунальної власності, аналізі дієвості СЕМ на підприємствах теплокомуненерго, розробленні інтегрального показника ефективності енергоменеджменту та сценарному прогнозуванні його результативності в умовах воєнного стану.

До недоліків та зауважень дискусійного характеру слід віднести таке:

1. У підрозділі 3.2 запропоновано інтегральний показник ефективності СЕМ, який є одним із найвагоміших результатів роботи. Водночас потребує додаткового обґрунтування вибір вагових коефіцієнтів, логіка нормалізації окремих показників, застосування дисконтуючого коефіцієнта умов воєнного стану на рівні 0,85 для тилкових регіонів та чутливість підсумкового індексу до зміни вихідних параметрів. Проведення короткого аналізу чутливості зробило б запропоновану методика більш переконливою для практичного застосування.

2. Сценарне прогнозування у підрозділі 3.3 має значну практичну цінність., Проте, доцільно було б доповнити сценарні розрахунки стрес-тестуванням ключових параметрів, а також дати додаткове доповнення щодо автоматичного впливу зниження тепловтрат на коефіцієнт покриття витрат з урахуванням тарифної політики, структури споживачів, платіжної дисципліни та обсягу зовнішньої підтримки.

3. У дисертації аргументовано показано значення тарифного чинника для фінансової стійкості підприємств теплопостачання. Водночас оптимістичні сценарії значною мірою спираються на припущення щодо лібералізації тарифної політики. Дискусійним залишається питання поєднання економічно обґрунтованих тарифів із соціальною доступністю послуг, адресною підтримкою вразливих споживачів, політичними ризиками для органів місцевого самоврядування та можливими змінами платіжної дисципліни населення.

4. У роботі значну увагу приділено низьковуглецевому розвитку, біомасі, когенерації, скороченню споживання газу та зменшенню викидів CO₂. Водночас екологічний ефект окремих заходів доцільно було б подати більш системно через методика вуглецевого обліку: визначення базової лінії викидів, розрахунок скорочення CO₂ за видами заходів, а також урахування сталості походження біопалива і ризиків відсутності його сертифікації.

Слід зазначити, що вказані зауваження мають уточнюючий та дискусійний характер. Вони не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи Ткача Миколи Євгеновича, а окреслюють напрями подальшого

За змістом дисертаційна робота відповідає спеціальності 073 – Менеджмент. Сформульовані висновки та рекомендації можуть бути використані у діяльності комунальних підприємств, органів місцевого самоврядування, енергоменеджерів територіальних громад, а також у навчальному процесі закладів вищої освіти.

За науковим рівнем, якістю теоретичних і практичних розробок, структурою та стилем викладення матеріалу дисертація на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді ЗУНУ на здобуття Ткачом М. Є. наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Богач Юрій Аркадійович (рецензент), зазначив, що тема дисертаційної роботи Ткача Миколи Євгеновича «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» є надзвичайно актуальною в сучасних умовах функціонування економіки України. Зростання вартості енергетичних ресурсів, необхідність забезпечення енергетичної безпеки держави, посилення вимог щодо енергоефективності та декарбонізації господарської діяльності обумовлюють потребу у впровадженні сучасних управлінських механізмів використання енергоресурсів на підприємствах комунального сектору. Особливого значення зазначена проблематика набуває в умовах воєнного стану та необхідності забезпечення безперебійного функціонування об'єктів критичної інфраструктури.

Актуальність дослідження посилюється тим, що підприємства комунальної форми власності є одними з найбільших споживачів енергетичних ресурсів, а від

ефективності їх використання залежить не лише фінансовий стан самих підприємств, але й якість надання житлово-комунальних послуг населенню, рівень енергетичної стійкості територіальних громад та можливості їх подальшого соціально-економічного розвитку. У цьому контексті науковий пошук дієвих інструментів енергетичного менеджменту є важливим завданням як для науки управління, так і для практики функціонування комунального господарства.

Слід відзначити, що автором дослідження обрано перспективний напрям наукового пошуку, пов'язаний із формуванням комплексного підходу до впровадження систем енергетичного менеджменту, їх оцінювання та прогнозування результативності в умовах високої невизначеності зовнішнього середовища. Практична спрямованість отриманих результатів, їх апробація та впровадження на підприємствах комунальної сфери підтверджують значущість проведеного дослідження для розвитку сучасної управлінської науки та практики.

Дисертаційна робота виконана на високому науково-методичному рівні, є логічно структурованою та містить належне обґрунтування отриманих результатів. Водночас окремі положення роботи можуть бути предметом подальших наукових досліджень і дискусій.

До недоліків та зауважень дискусійного характеру слід віднести таке:

1. Узгодити у вступі відповідність кількості публікації тез доповідей конференцій із їхньою кількістю в апробації результатів дослідження.

2. У роботі значна увага приділена організаційним та економічним аспектам впровадження систем енергетичного менеджменту. Разом з тим заслуговують на подальше дослідження можливості інтеграції цифрових технологій моніторингу та аналітики енергоспоживання у запропоновану систему управління.

3. У роботі детально досліджено організаційні аспекти енергетичного менеджменту. Водночас, як на нашу думку, потребують подальшого вивчення

питання формування компетентностей персоналу та розвитку кадрового потенціалу підприємств у процесі впровадження систем енергетичного менеджменту.

Наведені зауваження мають рекомендаційний характер та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» є завершеним самостійним науковим дослідженням, у якому вирішено важливе науково-прикладне завдання щодо розроблення теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій з упровадження систем енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної власності. Отримані результати характеризуються науковою новизною, мають теоретичне та практичне значення, пройшли належну апробацію та впровадження у практичну діяльність.

За своїм змістом, рівнем виконання, науковою новизною та практичною цінністю дисертаційна робота відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та вимогам до дисертацій за спеціальністю 073 «Менеджмент», та може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на присудження Ткачу М. Є. ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

В обговоренні дисертаційної роботи взяли також участь: д-р екон. наук, професор **Михайло ШКІЛЬНЯК**; д-р екон. наук, професор **Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ**; д-р екон. наук, професор **Алла ВАСІНА**; д-р екон. наук, професор **Петро МИКИТЮК**; д-р екон. наук, професор **Руслан АВГУСТИН**, які відмітили наукову та практичну значимість проведеного дослідження.

У своїх виступах члени кафедри зазначили, що дисертаційна робота Ткача Миколи Євгеновича на тему: «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» виконана на актуальну тему. Учасники обговорення відмітили теоретичну і практичну цінність результатів проведеного дослідження. Дана праця відзначається

необхідним рівнем наукової новизни, при цьому всі положення, представлені автором, розроблені самостійно та є достатньою мірою обґрунтованими. Наукові досягнення здобувача апробовані на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, опубліковані у фахових виданнях та доведені до рівня практичного використання, що підтверджено відповідними довідками про впровадження результатів дослідження.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Ткача Миколи Євгеновича на тему: «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати вченій раді університету прийняти висновок кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу та затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації Ткача М.Є.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ткача Миколи Євгеновича на здобуття ступеня доктора філософії на тему» «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

Актуальність теми дисертаційного дослідження визначається сукупністю наукових проблем, пов'язаних із підвищенням ефективності енерговикористання в сучасних умовах розвитку економіки. Необхідність концептуального переосмислення та подальшої модернізації системи енергетичного менеджменту зумовлена її ключовою роллю як інструменту оптимізації споживання енергетичних ресурсів. Реалізація зазначених підходів виступає важливою

передумовою забезпечення збалансованого функціонування та розвитку виробничого потенціалу національної економіки.

Ключові напрямки розвитку енергетичного менеджменту включають технічні й організаційні підходи до зменшення енергоспоживання, впровадження нових технологій та енергозбереженні, що базується на основі сучасних технологій. Так, на рівні організацій, установ та підприємств енергоменеджмент є невід'ємним елементом загальної управлінської стратегії, що безпосередньо впливає на ефективність виробничих процесів та раціональне використання енергії. Впровадження цілісної системи енергетичного менеджменту у виробництво забезпечує контроль, моніторинг та постійне вдосконалення процесів енергоспоживання як основні важелі мінімізації витрат та передумови до підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Дисертаційна робота підготовлена у рамках виконання науково-дослідної роботи Західноукраїнського національного університету за темою «Концепція управління відновлювальною розподіленою генерацією для забезпечення еколого-енергетичної стійкості в умовах військових ризиків та післявоєнного відновлення країни» (державний реєстраційний номер 012U001453), в межах якої автором визначений комплекс техніко організаційних заходів для побудови системи енергоменеджменту об'єктів розподіленої генерації з відновлювальних джерел енергії.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження

Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад і розробка науково-практичних положень впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної власності.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

визначити концептуальні засади енергетичного менеджменту у діяльності суб'єктів господарювання;

охарактеризувати елементи та функціональні параметри у системі енергетичного менеджменту суб'єктів господарювання;

окреслити особливості системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної власності;

проаналізувати та оцінити становлення та дієвість системи енергоменеджменту підприємств теплокомуненерго України на прикладі КП «Тернопільміськтеплокомуненерго», МКП «Чернівцітеплокомуненерго», ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго»;

дослідити проблеми, чинників і перспектив розвитку енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної власності України;

провести комплексний факторний аналіз функціонування системи енергетичного менеджменту;

виявити проблеми та вияснити перспективи розвитку енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної власності;

розробити методику інтегрального оцінювання ефективності впровадження системи енергетичного менеджменту;

провести детерміноване сценарне прогнозування за сценаріями розвитку макроекономічного та воєнного стану.

Об'єкт дослідження – процеси енергоефективного управління підприємствами комунальної власності.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних і прикладних аспектів впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах теплокомуненерго для досягнення енергетичної стійкості.

Методологічною основою дослідження у процесі виконання дисертаційної роботи застосовано комплекс загальнонаукових, спеціальних і економіко-статистичних методів, що забезпечили досягнення поставленої мети та реалізацію окреслених завдань дослідження. Зокрема, використано аналіз та синтез при дослідженні чинників, які впливають на енергоефективність, що сприяло структуруванню інформації з ключових джерел та дозволило виявити тенденції і зробити узагальнення. Зіставляючи підходи до енергозбереження та енергоефективності за допомогою методу порівняння досліджено відмінності між

енергозбереженням та енергоефективністю. Це також дозволило порівняти особливості розвитку енергетичних стратегій суб'єктів господарювання. Дедуктивний метод був використаний для формування концептуальних основ енергоменеджменту. Водночас, індуктивний - для узагальнення положень ефективного енергозабезпечення, зокрема у сфері відновлюваних джерел енергії. Застосування методу графічного моделювання, зокрема при описі техніко-організаційного напрямку та інтеграції енергоменеджменту в організаційні структури суб'єктів господарювання дозволило побудувати логічну структуру етапів розвитку системи енергоменеджменту. За допомогою методу узагальнення зроблено висновки щодо існуючих підходів та теоретичних положень у сфері енергоменеджменту, зокрема інтеграцію енергозбереження в загальній стратегії, що допомогло систематизувати наукові здобутки у даній сфері.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Наукова новизна результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних засад і розробці науково-практичних положень впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної власності. Наукові результати, що характеризують новизну проведеного дослідження полягають у такому:

вперше:

на основі факторного аналізу запропоновано ієрархічну модель ефективності СЕМ теплогенеруючих підприємств комунальної власності, яка базується на виявленні економетричних залежностей між факторами-стимуляторами та результуючими показниками, що дозволило ідентифікувати «фінансовий парадокс» енергомодернізації, коли при зростанні технічної ефективності підприємство втрачає ліквідність через зовнішні чинники та довести трансформацію енергоменеджменту в інструмент стратегічного виживання комунальної інфраструктури через подолання зовнішніх дестимуляторів.

удосконалено:

науково-методичний підхід до оцінювання ефективності систем енергетичного менеджменту (СЕМ) комунальних підприємств, який на відміну від існуючих, базується на розрахунку інтегрального показника, що концептуально розмежовує результативність внутрішніх техніко-інвестиційних зусиль енергоменеджменту та їхні об'єктивні фінансові наслідки, спричинені зовнішнім макроекономічним тиском, що дозволило органам місцевого самоврядування на основі розробленої трирівневої шкали стратегічного позиціонування застосувати доказовий менеджмент, об'єктивно оцінювати управлінські зусилля СЕМ та обґрунтовувати виділення муніципальних субвенцій в умовах воєнного стану;

методичне забезпечення прогностичного моделювання ефективності систем енергетичного менеджменту підприємств критичної інфраструктури, яке на відміну від існуючих підходів, базується на використанні математичного апарату системи одночасних економетричних рівнянь у поєднанні з детермінованим сценарним аналізом, що дозволило формалізувати циклічні управлінські взаємозв'язки між підсистемами підприємств та кількісно виміряти майбутній вплив управлінських рішень на здатність підприємства мінімізувати інфраструктурні втрати та гарантувати безперебійність надання комунальних послуг в умовах безпекових загроз та енергетичного дефіциту воєнного стану.

набули подальшого розвитку:

концептуальні засади енергетичного менеджменту у діяльності суб'єктів господарювання, які на відміну від існуючих, базуються на необхідності оптимізації витрат на енергоресурси, впровадженні енергоефективних технологій, відновлювальних джерел енергії, а також налагодженні взаємозв'язків енергоменеджменту з конкурентоспроможністю, екологічною стійкістю та економічною ефективністю. Результатом такої взаємодії є забезпечення сталого розвитку та якості життя;

науково-теоретичне обґрунтування характерних особливостей елементів та функціональних параметрів системи енергетичного менеджменту суб'єктів

господарювання завдяки аналізу структури системи управління енергопостачанням як інструменту підвищення енергетичної ефективності та досягнення стратегічних цілей організації, а також функціонування в умовах воєнного стану та впровадження стандарту ISO, що відображає адаптацію до реалій вітчизняної економіки;

обґрунтування особливостей системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної власності через дослідження ролі енергоменеджменту у діяльності таких підприємств та аналізу зв'язків між типами комунальних підприємств, їх фінансуванням, сферою діяльності і специфікою впровадження системи енергоменеджменту;

процедура моніторингу управління та впровадження інновацій у підприємствах теплокомуненергетики шляхом інтеграції експертних оцінок щодо бар'єрів, стимулів та ризиків низьковуглецевого розвитку, що дозволяє формувати адаптивні управлінські рішення на основі системного аналізу внутрішніх (фінансових, кадрових, технологічних) та зовнішніх (нормативних, політичних, медійних) факторів.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Дисертаційна робота Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності», за змістовим наповненням та структурою відповідає вимогам до характеру та змісту наукових праць, дозволяє послідовно та у повному обсязі викласти основні теоретичні та практичні результати проведеного дослідження.

Аналіз змісту дисертаційної роботи свідчить про комплексне та системне вивчення автором основних проблемних питань досліджуваної теми. При цьому здобувач вміло користується сучасною методологією економічних досліджень. Серед використаних у роботі методів дослідження слід відмітити: системний,

економіко-статистичні, дедуктивний, індуктивний, структурний, графічного моделювання й аналітичного оцінювання, стратегічного аналізу і прогнозування.

Текстовий виклад результатів роботи вдало доповнюється графічним, табличним матеріалом та додатками. Основні наукові тези і положення роботи логічно й переконливо аргументуються, а у необхідних випадках підтверджені відповідними аналітичними даними.

Використання нагромадженого наукового, інституційного, методологічного базису, власні розвідки здобувача, оцінки, узагальнення фактологічних даних створили основу для належної аргументованості основних наукових положень, висновків та рекомендацій, які містяться у дисертаційній роботі Ткача М.Є.

Наукові положення, висновки й рекомендації відзначаються достовірністю, яка забезпечена використанням діючого нормативно-правового поля, статистичної інформації. Висновки роботи є чітко аргументованими і відповідають пунктам наукової новизни.

Практичне значення роботи

Практичне значення одержаних результатів полягає в створенні прикладного інструментарію інтеграції системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності в єдину систему управління. Основні положення і висновки дисертації доведено до рівня конкретних методичних розробок і практичних рекомендацій, реалізація яких сприятиме посиленню стійкості підприємств через створення чіткої системи протидії умовам невизначеності. Запропоновані рекомендації можуть застосовуватися підприємствами для побудови, оцінювання та вдосконалення управління системи енергетичного менеджменту з метою забезпечення ефективного функціонування підприємств комунальної власності, орієнтованих на посилення енергонезалежності в умовах воєнних викликів.

Отримані результати дослідження впроваджено в управлінську практику Управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради, що дозволяє адаптувати енергоменеджмент під

конкретну сферу діяльності, враховуючи специфічні виклики, такі як сезонність, високі стандарти комфорту та безпеки, вимоги до надійності енергопостачання чи необхідність інтеграції «зелених» технологій в конкретну сферу діяльності (довідка про впровадження № 24/15 від 19.05.2026); для ДП «Івано – Франківськтеплокомуненерго» встановлено, що синергія технологічної модернізації, диверсифікації палива та розвитку людського капіталу створює необхідний ресурсний запас, який дозволяє комунальній інфраструктурі зберігати функціональність попри жорсткі регуляторні обмеження та зовнішні воєнні шоки (довідка №03/839 від 25.05.2026 р.; для МКП «Чернівцітеплокомуненерго» запропонований інтегральний індекс дозволив автору здійснити стратегічне позиціонування досліджуваних об'єктів за трьома зонами корпоративної життєздатності (стратегічної автономії, адаптивного виживання та управлінського колапсу (довідка №1194/0210 від 28.05.2026 р.); для Тернопільтеплокомуненерго на основі розробленої системи одночасних економетричних рівнянь здійснено детерміноване сценарне прогнозування маркерів стійкості підприємства (довідка №907/1 від 03.06.2026 р.); у навчальний процес Західноукраїнського національного університету(довідка № 126-24/1247 від 20.05.2026 р.) при викладанні дисциплін: «Енергетичний менеджмент», «Альтернативні та відновлювальні джерела енергії», «Економіка та організація енергетичного виробництва».

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора

Отримані основні результати дослідження були представлені у 14 наукових публікаціях, які включають самостійно опубліковані роботи та співавторство, зокрема 6 статей – у наукових фахових виданнях України; 8 публікацій апробаційного характеру, що представлено у збірниках матеріалів доповідей на конференціях. Загальний обсяг опублікованих праць, в яких розкрито основні результати наукових досліджень за темою дисертації, становить 6,3 друк. арк., особисто автору належить 4,7 друк. арк.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

Статті у наукових фахових виданнях:

1. Брич В., Ткач М. Енергетичний менеджмент: ДСТУ ISO 50001:2020 та умови воєнного стану. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 4. С. 192-201. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.04.192> (0,8 д.а/0,4д.а.; особистий внесок: окреслено особливості функціонування системи енергоменеджменту в умовах воєнного стану та із врахуванням вимог державного стандарту).
2. Ткач М. Прагматика ефективності системи енергоменеджменту суб'єктів господарювання *Економіка та суспільство*, 2024 (68). DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-127> (0,7д.а.)
3. Ткач М., Брич Б., Вовчук Д. Імперативи впровадження низьковуглецевих енергетичних інновацій на підприємствах. *Економіка та суспільство*. 2024. (70). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-46> (0,8 д.а/0,3 д.а.; особистий внесок: визначено систему кліматичного фінансування, збирання, переробки та зберігання вуглекислого газу як складових акселерації впровадження низьковуглецевих енергетичних інновацій на підприємствах).
4. Ткач М., Брич Б. Типологія комунальних підприємств в контексті енергоменеджменту. *Інклюзивна економіка*. 2024. №1 (03) С.88-95 DOI: https://doi.org/10.32782/inclusive_economics.3-14 (0,8 д.а/0,4 д.а; особистий внесок: запропоновано класифікацію, що враховує способи отримання доходів, види діяльності та соціальну складову).
5. Ткач М. Фундаментальні засади побудови системи сучасного енергоменеджменту суб'єктів господарювання. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №14. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16816381> (0,8 д.а.).
6. Ткач М. Сценарне прогнозування ефективності систем енергоменеджменту на підприємствах централізованого теплопостачання в умовах воєнного часу. *Економічний аналіз*. 2026. Том 36. № 1. С. 350–361. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2026.01.350> (0,8 д.а.).

Публікації апробаційного характеру:

7. Ткач М. Переваги та недоліки впровадження енергетичного менеджменту. *Перспективи індустрії гостинності та міжнародного бізнесу: світові тенденції та національні пріоритети*: мат-ли міжн. конф. (м.Тернопіль.18-19 травня. 2023р.). Тернопіль: ЗУНУ. С. 232-234 (0,2 д.а.).

8. Ткач М., Вовчук Д. Проблеми функціонування системи енергоменеджменту. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини: нові реалії та можливості*: мат-ли міжн.конф. (м. Ужгород. 6–7 грудня 2024р.). За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. Львів-Торунь : LihaPres, 2025. С.179-181.(0,2/0,1 особистий внесок: визначений блок економічних проблем) (0,2 д.а.).

9. Ткач М., Нагірний Д. Управління низьковуглецевим розвитком підприємств. *Освіта, наука, бізнес, енергетичні технології: сучасний стан, проблеми та перспективи: матеріали XIII Національної науково-практичної конференції* (м. Тернопіль, 31 травня 2024 р.). Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2024. С. 72-73. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52352>.(0,2/0,1 особистий внесок: виділені організаційні аспекти управління) (0,2 д.а.).

10. Ткач М. Роль штучного інтелекту у прогнозуванні та управлінні енергетичними потоками. *Актуальні та інтеграційні напрямки розвитку індустрії гостинності та міжнародного бізнесу: Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції* (Тернопіль – Яблуниця. 24–25 травня 2024р). Тернопіль : ЗУНУ, 2024. С. 142-143.(0,2 д.а.).

11.Ткач М. Сталий розвиток територіальних громад через впровадження енергозберігаючих технологій. *Актуальні та інтеграційні напрямки розвитку індустрії гостинності та міжнародного бізнесу: збірник тез XIV міжн. наук-практ.конф.* (м. Тернопіль. 28 травня 2025р.). Тернопіль: ЗУНУ. С.196-198 (0,2 д.а.).

12. Ткач М. Методи формування системи енергоменеджменту. *Інноваційні процеси економічного і соціально-культурного розвитку: вітчизняний*

та зарубіжний досвід: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів. (м. Тернопіль, 20-21 березня 2025 р.). Тернопіль: ЗУНУ. С. 312-313 (0,2 д.а.).

13. Ткач М. Розвиток програм енергетичного менеджменту. *Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та освіти* : збірник матеріалів IX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 24 березня 2026 р. С.168-169 (0,2 д.а.).

14. Шманько Н. Р., Ткач М. Є. Економічна природа управління об'єктами відновлюваної генерації в агропромисловому комплексі. *Сталий розвиток економіки на засадах ресурсоефективності*: збірник матеріалів XI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих вчених. За ред. А. В. Череп. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2025. С 63-64. (0,2/0,1. особистий внесок: виділена сутність процесу управління)

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація матеріалів дисертації

Основні положення та результати дисертаційної роботи було оприлюднено на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: Міжн. конф. «Перспективи індустрії гостинності та міжнародного бізнесу; світові тенденції та національні пріоритети» (м.Тернопіль 13-14 травня.2023р.); Міжн. конф. «Світове господарство і міжнародні економічні відносини: нові реалії та можливості» (Львів- Торунь 6–7 грудня 2024); Міжн. наук-практ.конф «Актуальні та інтеграційні напрямки розвитку індустрії гостинності та міжнародного бізнесу» (Тернопіль- Яблуниця 24-25 травня 2025р.); Міжн. наук.-практ. конф. «Пріоритети соціально-економічного розвитку регіонів в умовах сьогодення» (Львів- Торунь 22-

23 листопада 2024 р.); XIV міжн. наук-практ.конф «Актуальні та інтеграційні напрямки розвитку індустрії гостинності та міжнародного бізнесу» (м. Тернопіль. 28 травня 2025р.); VIII Міжн. наук.-практ. конф. молодих учених і студентів «Інноваційні процеси економічного і соціально-культурного розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід» (м. Тернопіль. 20-21 березня 2025 р); XI Всеукраїнська наук.-практ. конф. студентів і молодих вчених «Сталий розвиток економіки на засадах ресурсоефективності» (м. Запоріжжя 2025 р.); IX Міжн. наук.-практ. конф. «Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та освіти» (м. Київ. 24 березня 2026 р).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація написана діловою українською мовою. Стиль подачі матеріалу дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій характеризується системністю, науковістю, логічністю, інформаційною насиченістю, ясністю, стислістю та забезпечує легкість і доступність сприйняття матеріалу.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення виконаних досліджень, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341) та напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу рекомендує подати дисертаційну роботу Ткача Миколи Євгеновича на тему «Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах комунальної форми власності» на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Ткача Миколи Євгеновича та повноти публікацій основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

1. Пропонувати вченій раді університету призначити такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова разової спеціалізованої вченої ради :

доктор економічних наук, професор, Зварич Ірина Ярославівна, завідувач кафедри міжнародної економіки Західноукраїнського національного університету.

Рецензенти:

доктор економічних наук, Борисяк Олена Володимирівна, заступник директора навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури Західноукраїнського національного університету;

кандидат економічних наук, доцент, Олексій Вікторович Ярошук,
доцент кафедри енергетичних систем та бізнес-аналітики Західноукраїнського
національного університету.

Опоненти:

доктор економічних наук, професор, Колешук Орест Ярославович,
завідувач кафедри економіки підприємства та інвестицій Інституту економіки і
менеджменту Національного університету «Львівська політехніка»;

доктор економічних наук, професор, Полянська Алла Степанівна,
професор кафедри менеджменту і адміністрування Івано-Франківського
національного технічного університету нафти і газу.

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді
прийняти дисертаційну роботу Ткача Миколи Євгеновича на тему
«Впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах
комунальної форми власності» до захисту .

Головуючий на засіданні

доктор економічних наук, професор,
в. о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу

Руслан АВГУСТИН